

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
21 - 07 - 57, 628 - 90 - 17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29 - 40 - 89

BS/3/2/93

ROLNICY O GOSPODARCE RYNKOWEJ

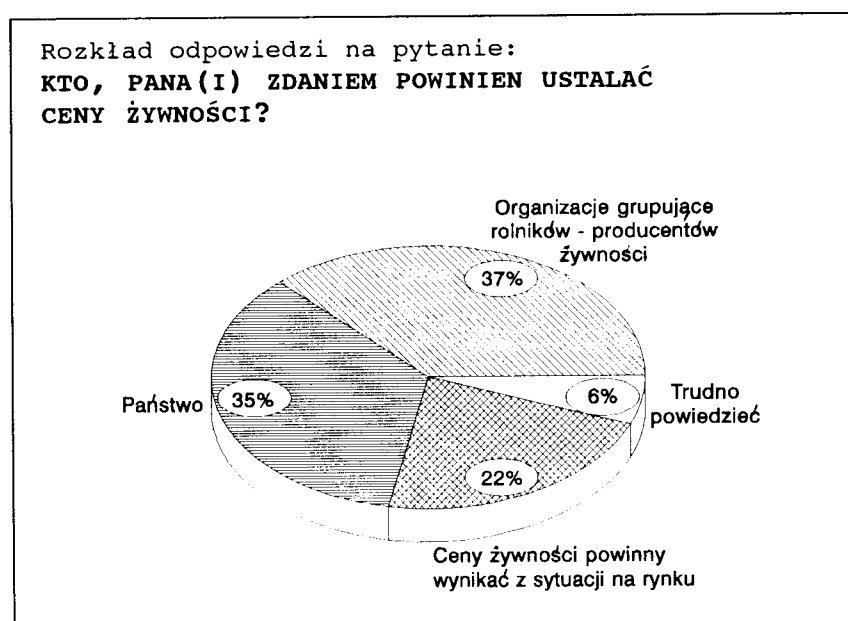
Komunikat z badań

Warszawa, styczeń 1993 r.

◆ Najwięcej ankietowanych rolników indywidualnych uważa, że Polska powinna zmierzać w kierunku ustroju pośredniego między socjalizmem a kapitalizmem.

◆ Zdaniem większości badanych, rolnictwo powinno podlegać regułom rynkowym, ale należą mu się też pewne przywileje od państwa.

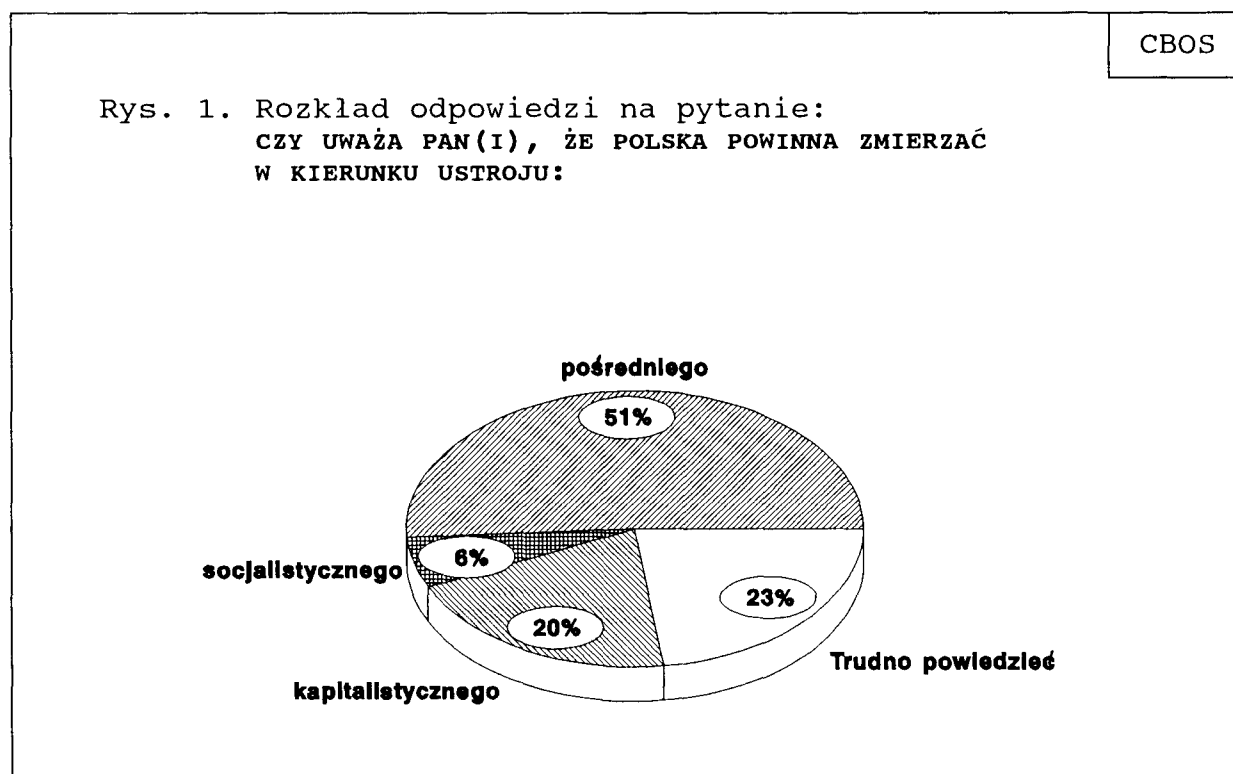
◆ Niemal wszyscy ankietowani rolnicy uważają, że państwo powinno gwarantować odbiór całej produkcji od rolnika i ustalać ceny minimalne na produkty rolne, opłacalne dla większości lub wszystkich gospodarstw. Natomiast opinie o tym, kto powinien ustalać ceny żywności, są podzielone.

◆ Zdecydowana większość respondentów sądzi, że obco-krajowcy nie powinni mieć prawa do kupowania ziemi w Polsce. Ziemię po PGR-ach należy, zdaniem rolników, albo odstąpić na zasadach preferencyjnych byłym pracownikom PGR-u, albo sprzedać najlepszym rolnikom na korzystnych dla nich warunkach.

Transformacja polskiego systemu gospodarczego, przejście do gospodarki rynkowej, spotyka się z różnymi opiniami społeczeństwa. Nasilone w ostatnim roku protesty rolników indywidualnych wobec polityki gospodarczej skłaniają do bliższego przyjrzenia się poglądom tej grupy zawodowej na temat warunków, w jakich powinno funkcjonować rolnictwo w Polsce.

W listopadowym sondażu CBOS poświęconym sprawom rolnictwa¹ zapytano rolników indywidualnych m.in. o najbardziej - ich zdaniem - pożądany ustrój społeczny, w kierunku którego powinna zmierzać Polska.

¹ Badanie "Rolnicy '92" przeprowadzono w dniach 20-29 listopada 1992 r. na 997-osobowej ogólnopolskiej kwotowo-losowej próbie gospodarstw rolnych.

Zdaniem największej grupy respondentów nasze państwo powinno zmierzać w stronę ustroju pośredniego między socjalizmem a kapitalizmem. Najmniej wskazań zyskała opcja: "w stronę ustroju socjalistycznego". Pogląd, że Polska powinna zmierzać w kierunku ustroju kapitalistycznego, wyraziła jedna piąta badanych rolników.

Przyjrzyjmy się zatem, jakie warunki do rozwoju rolnictwa, zdaniem ankietowanych, powinien stwarzać pożądany ustrój społeczny. Zdecydowana większość respondentów (73%), zapytanych o to, czy zgadzają się z zasadą wprowadzenia do gospodarki praw rynku i konkurencji, odpowiedziała twierdząco.

Zapytaliśmy także, czy reguły gospodarki rynkowej powinny obowiązywać w rolnictwie. Oto rozkład odpowiedzi na to pytanie.

		CBOS
<i>Słyszy się różne opinie o gospodarce rynkowej. Czy, Pana(i) zdaniem:</i>		
- w rolnictwie powinny obowiązywać takie same reguły rynkowe jak w całej gospodarce	11%	
- rolnictwo powinno podlegać regułom rynkowym, ale powinno posiadać pewne przywileje	74%	
- rolnictwo powinno zostać wyłączone spod działania zasad rynkowych	11%	
Trudno powiedzieć	4%	

Postulowane przez ankietowanych rolników ograniczenie działania zasad gospodarki rynkowej w rolnictwie dotyczy kwestii odpowiedzialności za zbyt produktów rolnych i określania cen minimalnych. Prawie wszyscy badani rolnicy indywidualni twierdzą bowiem, że to państwo, a nie rynek powinno regulować zbyt produktów rolnych. Rząd powinien prowadzić

interwencyjny skup produkcji rolnej² (92% wskazań) czy nawet gwarantować odbiór **całej** produkcji od rolnika³ (87%). Niemal tyle samo osób (89%) twierdzi, że państwo powinno ustalać minimalne, gwarantowane ceny na produkty rolne⁴. Ceny te, zdaniem połowy badanych rolników, powinny osiągać poziom opłacalny dla przeciętnych gospodarstw (których jest większość). Aż 35% respondentów stoi na stanowisku, że poziom cen minimalnych powinien być korzystny dla wszystkich gospodarstw, nawet tych produkujących najdrożej. Co ciekawe, częściej od innych wyrażają tę opinię ci rolnicy, którzy twierdzą, że w rolnictwie powinny obowiązywać takie same reguły rynkowe jak w całej gospodarce. Jedynie 8% badanych proponuje ustalenie poziomu opłacalności preferującego tylko najefektywniejsze gospodarstwa (te, które produkują najtaniej). Nie ma zdania na ten temat 6% ankietowanych.

Deklarowana przez większość rolników potrzeba silnego interwencjonizmu państwowego w sprawach rolnictwa nie pociąga za sobą jednak generalnego przyzwolenia na ustalanie przez państwo górnego pułapu cen na produkty rolne. Respondenci zapytani, kto powinien ustalać ceny żywności, najczęściej (37%) wskazywali na samych rolników, a właściwie na organizacje grupujące rolników - producentów żywności. Zdaniem 35% badanych, ceny te powinny być określone przez państwo. Z zasadą gospodarki rynkowej, według której ceny żywności powinny wynikać z sytuacji na rynku, relacji popytu i podaży, zgadza się 22% ankietowanych. Natomiast 6% badanych nie ma zdania na ten temat. Jak wskazują przedstawione wyżej dane, rolnicy na ogół nie aprobuja liberalizmu gospodarczego w rolnictwie. Jednak znaczna liczba respondentów (34%) twierdzi, że tworząca się w Polsce gospodarka rynkowa, oparta na własności prywatnej, stwarza szanse rozwoju dla rodzinnych gospodarstw rolnych.

² Pytanie brzmiało: "Czy zgadza się Pan(i) czy też nie ze stwierdzeniem, że rząd powinien prowadzić interwencyjny skup produkcji rolnej?"

³ Pytanie brzmiało: "Czy państwo powinno gwarantować odbiór całej produkcji od rolnika?"

⁴ Pytanie brzmiało: "Czy państwo powinno ustalać ceny minimalne, gwarantowane na produkty rolne?"

		CBOS
<i>Czy tworząca się w Polsce gospodarka rynkowa oparta na własności prywatnej stwarza szanse rozwoju dla rodzinnych gospodarstw rolnych czy też nie?</i>		
Tak		34%
Nie		42%
Trudno powiedzieć		24%

Opinie o prywatyzacji i reprivatyzacji

Przyjrzyjmy się teraz opiniom dotyczącym prywatyzacji, sprzedaży własności państwowej. W opiniach o korzyściach płynących z prywatyzacji dla polskiej gospodarki ankietowani rolnicy indywidualni są daleko bardziej krytyczni od pozostałych grup społeczno-zawodowych. Respondenci listopadowego sondażu przeprowadzonego na próbie ogółu społeczeństwa⁵ dwukrotnie rzadziej bowiem niż rolnicy wypowiedali negatywną opinię o skutkach prywatyzacji. Zarazem ankietowani rolnicy indywidualni dwukrotnie częściej niż ogół społeczeństwa uważają, że prywatyzacja jest przedsięwzięciem niekorzystnym dla polskiej gospodarki i dla polskiego rolnictwa (tab. 1).

⁵ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (29) przeprowadzono w dniach 13-15 listopada 1992 r. na 1184-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności.

Tabela 1

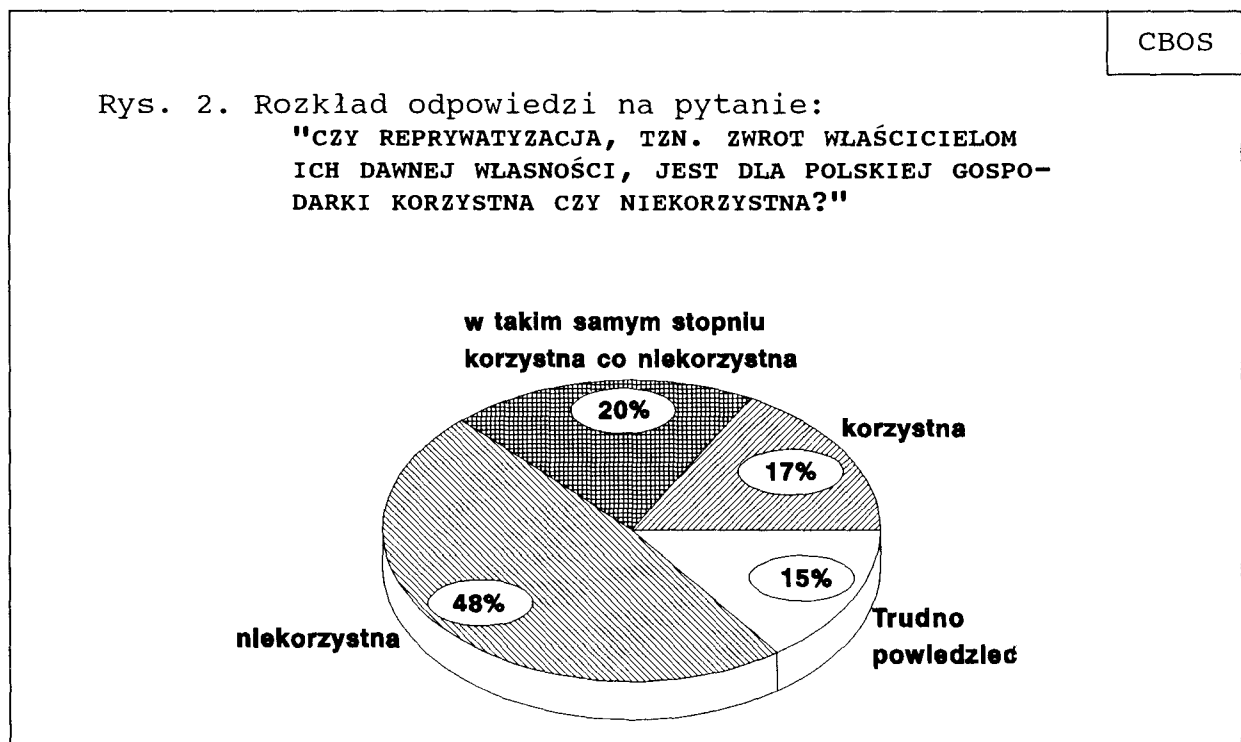
w procentach

Czy prywatyzacja jest przedsięwzięciem dla polskiej gospodarki:	Wskazania respondentów	
	z próby rolników indywidualnych	z próby ogółu dorosłej ludności Polski
korzystnym	22	32
w takim samym stopniu korzystnym co niekorzystnym	23	30
niekorzystnym	41	19
trudno powiedzieć	14	19

Przekonanie, że prywatyzacja przyniesie korzyści polskiej gospodarce, współwystępuje z poglądem, że Polska powinna zmierzać w kierunku ustroju kapitalistycznego.

Blisko 80% ankietowanych rolników indywidualnych uważa, że obywatele innych państw nie powinni mieć prawa do kupowania ziemi w Polsce. Przekonanie, że prywatyzacja przyniesie Polsce korzyści, sprzyja przyzwoleniu na kupowanie ziemi przez obcokrajowców.

Rolnicy indywidualni częściej też niż ogół społeczeństwa negatywnie oceniają konsekwencje reprivatyzacji, tzn. zwrotu właścicielom ich dawnej własności (rys. 2).

Zresztą jedynie 5% spośród wszystkich respondentów zapytanych o to, co należałoby zrobić z ziemią po zlikwidowanych Państwowych Gospodarstwach Rolnych, uważa, że powinno się zwrócić ją dawnym właścicielom. Najwięcej ankietowanych (37%) twierdzi, że najlepszym rozwiązaniem byłoby umożliwienie byłym pracownikom tych gospodarstw zakupu lub dzierżawy ziemi na korzystnych dla nich warunkach. Niewielu mniej (30%) wybrało opcję: "sprzedać lub wydzierżawić najlepszym rolnikom na korzystnych warunkach". Najczęściej są to osoby, które twierdzą, że gospodarka rynkowa stwarza warunki rozwoju dla indywidualnych gospodarstw chłopskich.

Opcja prorynkowa - sprzedać rolnikom na zasadach rynkowych na przetargu - zyskała aprobatę jedynie 8% badanych.

Sprzedaż lub wydzierżawienie ziemi po zlikwidowanych PGR-ach najbiedniejszym rolnikom na korzystnych dla nich warunkach uznało za najlepsze rozwiązanie 13% ankietowanych rolników.

Zróżnicowanie socjodemograficzne pro- i antyrynkowych postaw rolników indywidualnych

Podobnie jak w całym społeczeństwie akceptacja warunków rynkowych wzrasta wraz z wykształceniem respondentów, dobrą oceną własnych warunków materialnych oraz dobrą oceną rozwoju sytuacji w kraju i w rolnictwie⁶. Częściej niż inni opinię, że najlepszym ustrojem społecznym dla Polski jest kapitalizm, a gospodarka rynkowa stwarza szanse dla polskiego rolnictwa, wypowiadają ludzie młodzi. Te cechy socjodemograficzne sprzyjają też twierdze-

⁶ Zob. tabele aneksowe.

niom, że ceny minimalne ustalone przez państwo powinny być opłacalne dla wszystkich gospodarstw i że obcokrajowcy powinni mieć prawo do kupowania ziemi w Polsce. Cechy te wiążą się też najczęściej z postawami proprywatyzacyjnymi.

Liberalne rozwiązania gospodarcze w rolnictwie najczęściej akceptują rolnicy, którzy obok pracy w gospodarstwie mają też inne zarobkowe źródła utrzymania, a w związku z tym mało bądź w ogóle nie produkują na rynek. Częściej niż pozostali uważają oni kapitalizm za najbardziej odpowiedni ustrój dla Polski, a prywatyzację i reprivatyzację za korzystne dla polskiej gospodarki. Również częściej niż inni ankietowani twierdzą oni, że państwo nie powinno ustalać cen minimalnych na produkty rolne, a górny pułap cen żywności powinien być określany przez rynek.

Wraz ze wzrostem powierzchni gospodarstwa oraz wzrostem produkcji na rynek, zwiększa się częstość domagania się interwencjonizmu ze strony państwa.

Zwolennicy ustroju pośredniego między kapitalizmem a socjalizmem to przede wszystkim mieszkańcy województw z przewagą gospodarstw nowoczesnych (Wielkopolska) oraz ludzie źle oceniający kierunek rozwoju sytuacji w kraju i w rolnictwie. Taki ustrój częściej niż inni wybierają też ci rolnicy, dla których praca w gospodarstwie jest głównym źródłem utrzymania. Stąd też częstość wyboru takiej opcji wzrasta wraz z powierzchnią użytkową gospodarstwa.

Przekonanie, że państwo powinno ustalać górny pułap cen żywności, najczęściej występuje wśród osób, dla których głównym źródłem utrzymania są tzw. źródła niezarobkowe - renty, emerytury, zasiłki. Częstość wypowiedzenia tego poglądu wzrasta wraz z wiekiem respondentów, złą oceną własnych warunków materialnych i pesymistycznymi przewidywaniami przyszłości.

Pogląd, że ceny żywności powinny być ustalane przez organizacje grupujące rolników-producentów żywności, najczęściej wyrażają rolnicy młodzi oraz mieszkający w województwach, w których przeważają gospodarstwa nowoczesne, zmechanizowane.

Przekonani o tym, że gospodarka rynkowa stwarza szanse rozwoju dla indywidualnych rodzinnych gospodarstw rolnych, są przede wszystkim respondenci w wieku do 24 lat, osoby o wykształceniu pomaturalnym lub wyższym, mieszkańcy regionów, w których przeważają gospodarstwa nowoczesne, zmechanizowane. Częstość wyrażania tego poglądu wzrasta wraz z powierzchnią użytkową gospodarstwa, wielkością produkcji na rynek, pozytywną oceną własnych warunków materialnych i sytuacji w rolnictwie.

Opinię, że ziemię po PGR-ach należałoby sprzedać na preferencyjnych warunkach byłym pracownikom tych PGR-ów, najczęściej prezentują mieszkańcy wschodniej i centralnej Polski (mieszkańcy województw z przewagą gospodarstw tradycyjnych), rolnicy w średnim wieku, badani gospodarujący na dużych powierzchniach. Rolnicy w starszych grupach wiekowych, mający niskie wykształcenie, najczęściej stoją na stanowisku, że ziemię po PGR-ach należy sprzedać na zasadach preferencyjnych najbiedniejszym rolnikom, a respondenci dobrze oceniający własne warunki materialne, dużo produkujący na rynek i optymistycznie prognozujący przyszłość kraju i rolnictwa za najlepsze rozwiązanie najczęściej uważają preferencyjną sprzedaż ziemi najlepszym rolnikom.

Najbardziej niechętni reprivatyzacji są rolnicy z wykształceniem średnim i wyższym, mieszkający w województwach, w których przeważają gospodarstwa nowoczesne, zmechanizowane (Wielkopolska), dużo produkujący na rynek, ale pesymistycznie oceniający perspektywy rozwoju sytuacji w kraju i w rolnictwie. Jej zwolennicy natomiast, rzecznicy poglądu, że reprivatyzacja jest przedsięwzięciem korzystnym dla polskiej gospodarki i rolnictwa, to przede wszystkim ludzie z niskim wykształceniem, mało produkujący na rynek, ale przy tym dobrze oceniający kierunek rozwoju sytuacji w kraju i w rolnictwie.

*

*

*

Z przedstawionych wyżej danych wyłania się obraz warunków gospodarczych, w jakich - zdaniem rolników - powinno się rozwijać rolnictwo w Polsce. Większość respondentów preferuje szeroki zasięg interwencjonizmu państwowego, choć nie oznacza to chęci powrotu do nakazowo-rozdzielczego systemu gospodarowania. Powszechne jest żądanie państwowej kontroli cen na produkty rolne, czyli ustalenia cen minimalnych, gwarantowanych i żądanie odbioru całej produkcji od rolnika. Jednak w znacznej większości badani nie zgadzają się z zasadą określania przez państwo górnego pułapu cen na żywność. Najczęściej wyrażają opinię, że ceny żywności powinny być określone przez samych rolników. Sytuacja taka odpowiadałaby interesom tej grupy zawodowej.

Okolo 1/3 respondentów twierdzi, że gospodarka rynkowa stwarza szanse rozwoju dla indywidualnych rodzinnych gospodarstw chłopskich, ale jedynie okolo 10% ankietowanych ma w pełni spójne prorynkowe poglądy na temat warunków, w jakich powinno rozwijać się rolnictwo w Polsce. Są to ci rolnicy, którzy uważają jednocześnie, że: w rolnictwie powinny obowiązywać takie same reguły rynkowe jak w całej gospodarce, ceny żywności powinny wynikać z sytuacji na rynku, państwo nie powinno ustalać cen minimalnych na produkty rolne ani gwarantować odbioru całej produkcji od rolnika. Zgadzają się przy tym z zasadą wolnej sprzedaży ziemi obywatelom innych państw, uważają prywatyzację za zjawisko korzystne dla polskiej gospodarki. Są to ludzie młodzi, lepiej wykształceni od pozostałych ankietowanych rolników, najczęściej mieszkańcy Wielkopolski oraz osoby, które poza pracą w gospodarstwie mają też inne zarobkowe źródła utrzymania.

Ankietowani rolnicy częściej postrzegają prywatyzację i reprivatyzację jako przedsięwzięcia niekorzystne dla polskiej gospodarki i dla rolnictwa niż jako korzystne. Ziemię po zlikwidowanych PGR-ach najchętniej przeznaczyliby dla byłych pracowników tych PGR-ów lub dla najlepszych rolników (po cenach preferencyjnych - oczywiście). Opcje reprivatyzacyjne i rynkowe (sprzedaż na przetargu) cieszyły się najmniejszą popularnością.

ANEKS

Tabela 1. Czy uważa Pan(i), że Polska powinna zmierzać w kierunku ustroju: (%)

	kapitali- stycznego	socjalisty- cznego	pośred- niego	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	6	51	23	993
Płeć					
Mężczyźni	21	6	52	21	739
Kobiety	17	8	46	29	252
Wiek					
do 24 lat	32	7	39	21	28
25-34	26	7	48	19	163
35-44	24	5	52	18	276
45-54	17	8	50	25	219
55-64	16	6	55	24	199
65 lat i więcej	12	4	48	36	107
Wykształcenie					
Podstawowe	17	7	47	29	502
Zasadnicze zawodowe	21	6	52	21	323
Średnie	26	5	59	10	145
Pomaturalne lub wyższe	39	0	57	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.					
Do 2.4 ha	22	8	44	27	310
2.5 do 5.4 ha	20	6	49	25	254
5.5 ha do 10.4 ha	17	5	56	22	252
10.5 ha i więcej	22	5	56	17	168
Główne źródło utrzymania rodziny					
Praca we własnym gosp.	21	5	53	21	619
Praca poza gospodarstwem	21	7	48	24	195
Źródła niezarobkowe	18	10	43	29	177
Grupa społ.-zaw. respondenta					
Rolnicy	19	6	51	24	817
Chłopi-robotnicy	25	5	49	20	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek					
Brak produkcji na rynek	17	10	52	21	210
Niska	21	6	42	31	239
Średnia	19	6	52	23	341
Wysoka	22	3	58	17	186
Region					
Północny	23	7	51	19	57
Zachodni	34	12	49	6	68
Środkowozachodni	19	2	64	15	123
Środkowy	22	9	45	25	163
Wschodni	19	6	49	25	211
Południowo-wschodni	16	6	55	23	253
Południowo-zachodni	19	4	37	39	118
Regiony według przewagi gospodarstw:					
tradycyjnych	18	7	51	24	446
nowoczesnych	18	0	65	17	65
podmiejskich	20	10	44	27	105
państwowych	25	9	49	17	147
prow. przez chłopów-robot.	22	4	49	25	230
Ocena własnych war. mater.					
Złe	16	8	49	27	386
Średnie	21	6	52	21	523
Dobre	30	4	50	16	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie					
Poprawa sytuacji	30	6	48	16	86
Brak zmiany	25	6	51	18	312
Pogorszenie sytuacji	16	6	54	23	451
Trudno powiedzieć	15	6	40	39	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	39	6	42	13	115
Zły kierunek	17	7	53	23	714
Trudno powiedzieć	22	1	46	31	164

Tabela 2. Czy tworząca się obecnie w Polsce gospodarka rynkowa oparta na własności prywatnej, stwarza szanse rozwoju dla rodzinnych gospodarstw rolnych czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	42	24	995
Płeć				
Mężczyźni	36	42	22	740
Kobiety	28	42	30	253
Wiek				
do 24 lat	50	29	21	28
25-34	35	44	21	163
35-44	38	41	21	277
45-54	31	46	22	220
55-64	30	42	28	199
65 lat i więcej	35	36	30	107
Wykształcenie				
Podstawowe	31	41	28	504
Zasadnicze zawodowe	37	44	19	323
Średnie	37	39	23	145
Pomaturalne lub wyższe	48	39	13	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	32	40	27	311
2.5 do 5.4 ha	33	43	24	255
5.5 ha do 10.4 ha	35	45	20	252
10.5 ha i więcej	38	40	23	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	36	42	22	620
Praca poza gospodarstwem	32	44	25	195
Źródła niezarobkowe	30	40	30	178
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	34	42	24	819
Chłopi-robotnicy	35	41	24	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	30	43	26	212
Niska	34	40	26	238
Średnia	33	43	23	341
Wysoka	41	42	17	187
Region				
Północny	47	43	10	58
Zachodni	37	51	12	68
Środkowo-zachodni	40	40	19	124
Środkowy	28	47	25	162
Wschodni	32	40	27	211
Południowo-wschodni	37	38	26	253
Południowo-zachodni	28	43	29	119
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	32	42	27	445
nowoczesnych	52	30	18	66
podmiejskich	34	43	23	105
państwowych	39	47	14	148
prow. przez chłopów-robot.	31	42	27	231
Ocena własnych war. mater.				
Złe	30	45	25	387
Średnie	37	39	24	524
Dobre	40	41	18	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	67	23	10	87
Brak zmiany	40	38	22	312
Pogorszenie sytuacji	25	52	23	452
Trudno powiedzieć	31	31	38	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	61	24	15	115
Zły kierunek	29	47	23	716
Trudno powiedzieć	37	30	34	164

Tabela 3. Kto, Pana(i) zdaniem, powinien ustalać ceny żywności?

(%)

	Państwo	Organizac. rolników	Rynek	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	38	22	6	997
Płeć					
Mężczyźni	35	39	22	5	742
Kobiety	36	34	23	8	253
Wiek					
do 24 lat	21	54	18	7	28
25-34	24	40	31	6	163
35-44	29	42	23	6	278
45-54	35	37	23	5	220
55-64	46	32	17	6	200
65 lat i więcej	51	29	12	7	107
Wykształcenie					
Podstawowe	41	36	16	7	505
Zasadnicze zawodowe	32	41	23	4	324
Średnie	23	34	37	6	145
Pomaturalne lub wyższe	13	39	43	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.					
Do 2.4 ha	36	34	25	5	311
2.5 do 5.4 ha	36	33	23	8	255
5.5 ha do 10.4 ha	35	44	18	4	254
10.5 ha i więcej	35	39	21	6	168
Główne źródło utrzymania rodziny					
Praca we własnym gosp.	35	39	21	5	622
Praca poza gospodarstwem	24	40	30	7	195
Źródła niezarobkowe	47	31	16	6	178
Grupa społ.-zaw. respondentów					
Rolnicy	37	38	20	5	821
Chłopi-robotnicy	26	37	31	6	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek					
Brak produkcji na rynek	36	27	28	9	212
Niska	33	42	20	5	240
Średnia	38	38	20	5	341
Wysoka	30	45	21	3	187
Region					
Północny	36	32	24	8	59
Zachodni	29	41	28	1	68
Środkowozachodni	35	41	23	1	124
Środkowy	34	36	22	7	163
Wschodni	36	41	16	7	211
Południowo-wschodni	34	38	23	5	253
Południowo-zachodni	38	29	25	8	119
Regiony według przewagi gospodarstw:					
tradycyjnych	39	38	18	6	446
nowoczesnych	26	42	30	2	66
podmiejskich	37	32	25	7	106
państwowych	34	36	26	4	148
prow. przez chłopów-robot.	31	39	24	7	231
Ocena własnych war. mater.					
Złe	39	39	18	4	387
Średnie	33	37	23	7	526
Dobre	29	34	32	5	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie					
Poprawa sytuacji	33	38	23	6	87
Brak zmiany	31	40	22	7	313
Pogorszenie sytuacji	37	37	21	5	453
Trudno powiedzieć	39	33	24	4	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	27	31	39	3	115
Zły kierunek	38	39	18	5	717
Trudno powiedzieć	30	34	27	9	165

Tabela 4. Czy państwo powinno ustalać ceny minimalne, gwarantowane na produkty rolne?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	89	8	3	997
Płeć				
Mężczyźni	91	7	2	742
Kobiety	83	10	7	253
Wiek				
do 24 lat	79	21	0	28
25-34	85	11	4	163
35-44	89	8	3	278
45-54	91	5	4	220
55-64	89	7	4	200
65 lat i więcej	92	7	2	107
Wykształcenie				
Podstawowe	90	6	4	505
Zasadnicze zawodowe	86	10	4	324
Średnie	89	8	3	145
Pomaturalne lub wyższe	87	13	0	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	84	10	6	311
2.5 do 5.4 ha	90	7	3	255
5.5 ha do 10.4 ha	90	8	2	254
10.5 ha i więcej	93	6	1	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	91	7	2	622
Praca poza gospodarstwem	86	9	5	195
Źródła niezarobkowe	84	11	5	178
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	90	7	3	821
Chłopi-robotnicy	84	10	5	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	83	11	7	212
Niska	88	8	5	240
Średnia	92	7	1	341
Wysoka	90	8	2	187
Region				
Północny	85	12	3	59
Zachodni	94	6	0	68
Środkowozachodni	94	6	1	124
Środkowy	90	7	4	163
Wschodni	92	5	2	211
Południowo-wschodni	88	8	4	253
Południowo-zachodni	76	15	8	119
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	93	5	2	446
nowoczesnych	91	8	2	66
podmiejskich	83	10	7	106
państwowych	89	7	4	148
prow. przez chłopów-robot.	83	13	4	231
Ocena własnych war. mater.				
Złe	90	6	4	387
Średnie	88	9	3	526
Dobre	87	10	4	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	87	8	5	87
Brak zmiany	88	8	4	313
Pogorszenie sytuacji	89	8	3	453
Trudno powiedzieć	89	7	4	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	90	10	0	115
Zły kierunek	89	7	3	717
Trudno powiedzieć	85	9	5	165

Tabela 5. Czy ustalane przez państwo ceny minimalne powinny być opłacalne dla gospodarstw:

(%)

	wszystkich	przecięt- nych	produkuja- cych najtaniej	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	50	8	8	912
Płeć					
Mężczyźni	34	51	8	7	687
Kobiety	34	47	7	12	224
Wiek					
do 24 lat	29	48	14	10	21
25-34	33	52	8	7	144
35-44	36	51	8	5	253
45-54	33	49	9	9	207
55-64	36	48	5	11	185
65 lat i więcej	31	53	6	10	101
Wykształcenie					
Podstawowe	36	48	7	10	472
Zasadnicze zawodowe	36	49	9	6	289
Średnie	27	57	8	8	131
Pomaturalne lub wyższe	15	80	0	5	20
Powierzchnia użytkowa gosp.					
Do 2.4 ha	34	47	9	9	276
2.5 do 5.4 ha	35	50	6	9	237
5.5 ha do 10.4 ha	33	52	8	7	232
10.5 ha i więcej	33	54	8	5	158
Główne źródło utrzymania rodziny					
Praca we własnym gosp.	35	52	7	6	575
Praca poza gospodarstwem	35	47	7	10	175
Źródła niezarobkowe	27	50	9	14	160
Grupa społ.-zaw. respondenta					
Rolnicy	34	51	7	8	756
Chłopi-robotnicy	36	47	9	9	152
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek					
Brak produkcji na rynek	33	49	7	10	184
Niska	37	48	4	11	219
Średnia	35	50	9	6	317
Wysoka	30	57	9	5	175
Region					
Północny	35	47	12	6	51
Zachodni	30	59	9	2	64
Środkowo-zachodni	48	43	9	1	115
Środkowy	24	60	8	8	155
Wschodni	35	51	4	10	198
Południowo-wschodni	33	50	5	11	228
Południowo-zachodni	37	39	15	10	101
Regiony według przewagi gospodarstw:					
tradycyjnych	32	53	6	9	423
nowoczesnych	53	35	12	0	60
podmiejskich	33	46	9	12	95
państwowych	43	44	9	4	138
prow. przez chłopów-robot.	26	55	9	11	196
Ocena własnych war. mater.					
Złe	36	49	6	9	359
Średnie	31	53	8	8	478
Dobre	47	39	9	4	74
Ocena rozw.syt.w rolnictwie					
Poprawa sytuacji	41	43	13	4	79
Brak zmiany	35	51	6	7	286
Pogorszenie sytuacji	32	53	7	8	415
Trudno powiedzieć	36	44	8	12	131
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	32	48	12	8	105
Zły kierunek	36	50	7	8	660
Trudno powiedzieć	29	56	7	8	147

Tabela 6. Czy zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem, że:
a) rząd powinien prowadzić interwencyjny skup produkcji rolnej,
b) rolnicy są zbyt mało aktywni i przedsiębiorczy?
(%)

	a)			Liczba osób	b)			Liczba osób
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
Ogółem	92	4	4	994	34	54	12	994
Płeć								
Mężczyźni	92	4	4	739	33	55	12	739
Kobiety	91	3	6	253	37	50	13	253
Wiek								
do 24 lat	93	0	7	28	46	46	7	28
25-34	93	4	3	163	36	53	12	163
35-44	93	4	3	277	32	57	11	277
45-54	93	4	3	219	36	52	12	219
55-64	91	4	5	199	31	56	14	199
65 lat i więcej	86	6	8	107	34	52	14	107
Wykształcenie								
Podstawowe	90	4	6	505	32	54	13	505
Zasadnicze zawodowe	93	3	3	321	33	55	12	321
Średnie	94	3	3	145	37	54	9	145
Pomaturalne lub wyższe	96	4	0	23	48	43	9	23
Powierzchnia użytkowa gosp.								
Do 2.4 ha	89	5	6	310	33	53	15	310
2.5 do 5.4 ha	91	5	4	255	32	58	9	255
5.5 ha do 10.4 ha	93	4	3	252	33	56	12	252
10.5 ha i więcej	96	1	3	168	40	48	12	168
Główne źródło utrzymania rodziny								
Praca we własnym gosp.	92	4	4	620	34	54	13	620
Praca poza gospodarstwem	92	5	3	194	38	53	10	194
Źródła niezarobkowe	90	4	6	178	31	56	13	178
Grupa społ.-zaw. respondenta								
Rolnicy	93	3	4	819	33	55	12	819
Chłopi-robotnicy	87	6	6	171	36	52	12	171
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek								
Brak produkcji na rynek	91	5	5	211	36	50	14	211
Niska	89	6	5	240	28	58	15	240
Średnia	93	3	4	340	36	54	10	340
Wysoka	95	3	2	186	33	56	10	186
Region								
Północny	93	2	5	59	46	44	10	59
Zachodni	97	3	0	68	32	63	4	68
Środkowozachodni	93	5	2	123	32	61	7	123
Środkowy	94	2	3	162	28	56	15	162
Wschodni	91	3	5	210	41	49	10	210
Południowo-wschodni	94	2	4	253	29	61	10	253
Południowo-zachodni	80	11	9	119	36	38	26	119
Regiony według przewagi gospodarstw:								
tradycyjnych	93	3	4	445	34	53	12	445
nowoczesnych	95	3	2	65	31	62	8	65
podmiejskich	90	7	3	105	35	53	11	105
państwowych	89	4	7	148	32	49	19	148
prow. przez chłopów-robot.	91	5	4	231	34	57	9	231
Ocena własnych war. mater.								
Złe	92	3	5	385	27	60	13	385
Średnie	92	4	4	525	36	52	12	525
Dobre	91	7	1	82	51	40	9	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie								
Poprawa sytuacji	92	3	5	87	47	44	9	87
Brak zmiany	90	5	5	313	34	53	13	313
Pogorszenie sytuacji	94	3	3	450	31	58	10	450
Trudno powiedzieć	90	4	6	143	34	49	17	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju								
Dobry kierunek	93	4	3	115	50	38	12	115
Zły kierunek	92	4	4	714	31	58	11	714
Trudno powiedzieć	92	2	6	165	35	47	19	165

Tabela 7. Co przede wszystkim jest przyczyną trudności polskiego rolnictwa?

1) Kryzys gospodarczy w Polsce 2) Konkurencja zachodniej żywności 4) Zła organizacja zaplecza rolnictwa, brak punktów skupu, itp. 5) Nieudolność władz 6) Zbyt wysokie ceny środków potrzebnych do produkcji rolnej 7) Przeszarżane metody produkcji rolnej 8) Zbyt drogie kredyty 9) Rozdrobnienie gospodarstw rolnych

(%)

	1	2	4	5	6	7	8	9	Liczba osób
Ogółem	23	43	11	28	50	4	36	2	986
Płeć									
Mężczyźni	22	43	11	30	49	4	35	2	735
Kobiety	26	41	12	24	51	5	37	2	249
Wiek									
do 24 lat	36	54	21	14	46	0	21	4	28
25-34	26	45	10	26	49	4	34	4	163
35-44	24	43	10	24	52	4	40	1	276
45-54	20	41	12	28	51	6	39	1	218
55-64	20	43	9	36	48	5	33	3	196
65 lat i więcej	23	37	17	35	49	5	28	3	104
Wykształcenie									
Podstawowe	20	41	12	32	50	4	36	2	499
Zasadnicze zawodowe	25	42	12	25	51	4	37	2	321
Średnie	29	50	7	27	47	5	31	3	143
Pomaturalne lub wyższe	30	48	4	22	48	4	39	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.									
Do 2.4 ha	22	42	16	26	48	7	35	5	306
2.5 do 5.4 ha	28	43	9	30	49	4	33	1	252
5.5 ha do 10.4 ha	21	41	10	29	53	3	38	1	252
10.5 ha i więcej	20	48	9	28	51	4	38	1	168
Główne źródło utrzymania rodziny									
Praca we własnym gosp.	23	43	11	27	52	4	36	1	619
Praca poza gospodarstwem	23	49	14	28	45	5	32	2	193
Źródła niezarobkowe	21	36	10	32	47	6	40	5	172
Grupa społ.-zaw. respondenta									
Rolnicy	23	41	10	28	52	4	36	2	811
Chłopi-robotnicy	22	50	16	28	39	5	34	2	171
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek									
Brak produkcji na rynek	21	41	11	26	51	7	36	4	207
Niska	22	45	12	29	45	4	35	3	238
Średnia	23	47	12	30	50	3	34	1	341
Wysoka	27	35	11	24	53	5	39	2	183
Region									
Północny	14	39	12	34	49	5	47	0	59
Zachodni	26	34	7	24	51	4	44	6	68
Środkowozachodni	24	41	7	26	54	2	45	1	123
Środkowy	23	36	17	29	52	4	37	1	163
Wschodni	16	49	9	31	50	4	36	1	210
Południowo-wschodni	29	46	8	25	50	6	33	2	248
Południowo-zachodni	24	43	25	32	42	6	18	5	115
Regiony według przewagi gospodarstw:									
tradycyjnych	22	44	9	31	50	4	35	1	443
nowoczesnych	23	48	9	22	49	2	46	2	65
podmiejskich	20	40	30	26	39	4	35	6	105
państwowych	23	37	14	29	47	5	38	3	146
prow. przez chłopów-robot.	26	43	6	25	56	5	33	2	227
Ocena własnych war. mater.									
Złe	22	44	10	34	46	4	36	2	380
Średnie	24	42	11	26	53	5	35	2	522
Dobre	26	41	22	20	50	2	35	4	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie									
Poprawa sytuacji	25	39	11	25	56	2	38	0	85
Brak zmiany	26	46	12	24	50	6	32	2	312
Pogorszenie sytuacji	23	41	10	33	49	3	37	2	448
Trudno powiedzieć	14	43	17	26	48	7	38	4	140
Ocena kier.rozw.syt.w kraju									
Dobry kierunek	23	42	15	25	46	7	39	3	113
Zły kierunek	23	42	10	30	51	4	36	2	711
Trudno powiedzieć	23	46	17	22	49	6	31	4	162

Tabela 8. Co należałoby zrobić z ziemią po zlikwidowanych PGR-ach?

1) Preferencyjna sprzedaż najbiedniejszym, 2) Preferencyjna sprzedaż najlepszym,
3) Preferencyjna sprzedaż pracownikom PGR-u, 4) Wolnorynkowa sprzedaż,
5) Oddać dawnym właścicielom, 6) Inne, 7) Trudno powiedzieć

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	Liczba osób
Ogółem	13	30	37	8	5	3	5	995
Płeć								
Mężczyźni	13	30	38	8	5	3	4	740
Kobiety	16	30	34	8	4	2	6	253
Wiek								
do 24 lat	14	36	25	11	4	4	7	28
25-34	13	42	29	7	4	3	2	163
35-44	13	26	42	10	4	3	2	277
45-54	13	26	41	5	5	3	6	220
55-64	11	32	33	8	6	3	8	199
65 lat i więcej	20	24	37	7	5	2	5	107
Wykształcenie								
Podstawowe	15	26	38	7	6	2	6	504
Zasadnicze zawodowe	13	33	37	7	5	2	3	323
Średnie	10	37	32	10	1	7	2	145
Pomaturalne lub wyższe	9	22	39	30	0	0	0	23
Powierzchnia użytkowa gosp.								
Do 2.4 ha	17	33	31	7	5	3	5	310
2.5 do 5.4 ha	13	23	41	12	5	2	5	254
5.5 ha do 10.4 ha	12	32	37	6	5	2	6	254
10.5 ha i więcej	11	31	42	7	5	4	1	168
Główne źródło utrzymania rodziny								
Praca we własnym gosp.	13	29	38	7	5	3	4	621
Praca poza gospodarstwem	14	31	37	8	2	4	4	195
Źródła niezarobkowe	14	30	31	11	6	2	7	177
Grupa społ.-zaw. respondenta								
Rolnicy	14	29	38	7	5	3	4	819
Chłopi-robotnicy	12	34	34	10	2	3	5	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek								
Brak produkcji na rynek	15	26	33	9	4	3	10	212
Niska	14	28	38	7	5	3	5	239
Średnia	13	30	41	6	5	2	2	341
Wysoka	10	37	34	10	4	2	2	186
Region								
Północny	12	36	32	8	5	3	3	59
Zachodni	15	46	32	3	1	1	1	68
Środkowozachodni	14	37	40	5	1	3	1	124
Środkowy	9	28	38	11	9	1	4	163
Wschodni	11	23	47	7	5	3	5	211
Południowo-wschodni	18	23	37	9	6	4	3	252
Południowo-zachodni	14	38	19	8	3	1	15	118
Regiony według przewagi gospodarstw:								
tradycyjnych	10	26	44	7	6	2	5	445
nowoczesnych	15	38	35	8	2	3	0	66
podmiejskich	18	30	32	7	4	1	9	105
państwowych	15	32	36	5	2	3	7	148
prow. przez chłopów-robot.	16	34	26	11	6	4	2	231
Ocena własnych war. mater.								
Złe	16	28	35	7	5	2	6	386
Średnie	12	29	39	8	4	3	4	525
Dobre	10	40	32	10	6	1	1	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie								
Poprawa sytuacji	13	30	40	10	0	2	5	86
Brak zmiany	16	31	35	7	5	2	4	313
Pogorszenie sytuacji	12	28	38	8	6	3	4	452
Trudno powiedzieć	11	31	36	8	3	3	8	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju								
Dobry kierunek	11	40	31	9	4	4	2	114
Zły kierunek	15	29	37	8	5	3	4	717
Trudno powiedzieć	10	28	38	9	5	2	8	164

Tabela 9. Czy obywatele innych państw powinni mieć prawo do kupowania ziemi w Polsce?
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	80	5	994
Płeć				
Mężczyźni	16	80	4	739
Kobiety	15	79	6	253
Wiek				
do 24 lat	21	71	7	28
25-34	18	79	2	163
35-44	18	79	3	277
45-54	11	83	6	219
55-64	16	79	5	199
65 lat i więcej	13	79	7	107
Wykształcenie				
Podstawowe	12	81	6	503
Zasadnicze zawodowe	16	81	3	323
Średnie	21	76	3	145
Pomaturalne lub wyższe	43	57	0	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	14	80	6	310
2.5 do 5.4 ha	15	80	6	254
5.5 ha do 10.4 ha	18	79	3	253
10.5 ha i więcej	15	82	3	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	17	79	4	620
Praca poza gospodarstwem	12	83	5	195
Źródła niezarobkowe	14	79	8	177
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	16	80	5	818
Chłopi-robotnicy	15	80	5	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	16	77	8	212
Niska	16	78	6	239
Średnia	15	82	3	341
Wysoka	16	82	2	185
Region				
Północny	19	80	2	59
Zachodni	25	74	1	68
Środkowozachodni	10	86	3	124
Środkowy	12	85	3	163
Wschodni	18	75	7	211
Południowo-wschodni	13	83	4	252
Południowo-zachodni	20	71	9	117
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	15	79	6	445
nowoczesnych	9	89	2	66
podmiejskich	21	73	6	105
państwowych	23	74	3	148
prow. przez chłopów-robot.	12	84	4	230
Ocena własnych war. mater.				
Złe	17	78	5	386
Średnie	14	82	4	524
Dobre	18	77	5	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	19	78	3	86
Brak zmiany	17	78	6	313
Pogorszenie sytuacji	16	80	4	451
Trudno powiedzieć	10	85	5	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	22	74	4	114
Zły kierunek	14	81	5	716
Trudno powiedzieć	18	77	5	164

Tabela 10. Czy prywatyzacja, sprzedaż własności państwowej, jest dla polskiej gospodarki przedsięwzięciem :

(%)

	korzystnym	równie korzystnym co nieko- rzystnym	nieko- rzystnym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	23	41	14	996
Płeć					
Mężczyźni	22	23	42	13	742
Kobiety	21	22	38	19	252
Wiek					
do 24 lat	32	21	29	18	28
25-34	28	27	35	10	162
35-44	24	21	42	13	278
45-54	19	23	46	12	220
55-64	20	21	44	16	200
65 lat i więcej	15	28	35	22	107
Wykształcenie					
Podstawowe	20	23	40	17	505
Zasadnicze zawodowe	22	23	43	13	323
Średnie	27	23	39	10	145
Pomaturalne lub wyższe	35	26	35	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.					
Do 2.4 ha	20	22	42	17	311
2.5 do 5.4 ha	22	23	40	15	254
5.5 ha do 10.4 ha	22	22	40	16	254
10.5 ha i więcej	24	28	42	5	168
Główne źródło utrzymania rodziny					
Praca we własnym gosp.	24	23	40	13	622
Praca poza gospodarstwem	21	24	41	15	194
Źródła niezarobkowe	16	23	43	18	178
Grupa społ.-zaw. respondenta					
Rolnicy	22	23	41	14	821
Chłopi-robotnicy	20	22	42	16	171
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek					
Brak produkcji na rynek	22	24	36	18	212
Niska	20	22	42	15	240
Średnia	20	25	41	14	341
Wysoka	27	20	45	8	186
Region					
Północny	36	19	37	8	59
Zachodni	29	25	38	7	68
Środkowozachodni	24	23	40	13	124
Środkowy	22	22	43	13	162
Wschodni	23	24	42	11	211
Południowo-wschodni	20	22	42	15	253
Południowo-zachodni	9	28	37	26	119
Regiony według przewagi gospodarstw:					
tradycyjnych	21	25	41	12	445
nowoczesnych	30	12	44	14	66
podmiejskich	22	29	36	13	106
państwowych	24	20	39	18	148
prow. przez chłopów-robot.	19	22	43	16	231
Ocena własnych war. mater.					
Złe	19	22	46	14	386
Średnie	23	25	38	15	526
Dobre	33	18	39	10	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie					
Poprawa sytuacji	31	24	33	11	87
Brak zmiany	23	24	38	15	313
Pogorszenie sytuacji	21	24	44	11	452
Trudno powiedzieć	17	17	42	23	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	41	18	33	8	115
Zły kierunek	20	24	43	13	716
Trudno powiedzieć	17	24	36	23	165

Tabela 11. Czy reprivatyzacja, zwrot właścicielom ich dawnej własności jest dla polskiej gospodarki przedsięwzięciem:

(%)

	korzystnym	równie korzystnym co nieko- rzystnym	nieko- rzystnym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	19	48	15	995
Płeć					
Mężczyźni	17	19	50	14	740
Kobiety	17	19	45	19	253
Wiek					
do 24 lat	21	29	29	21	28
25-34	16	17	49	18	162
35-44	15	20	52	13	277
45-54	18	19	50	14	220
55-64	18	20	50	13	200
65 lat i więcej	21	20	38	21	107
Wykształcenie					
Podstawowe	20	19	46	16	503
Zasadnicze zawodowe	14	21	49	15	324
Średnie	14	15	54	16	145
Pomaturalne lub wyższe	9	26	57	9	23
Powierzchnia użytkowa gosp.					
Do 2.4 ha	18	21	45	17	311
2.5 do 5.4 ha	18	18	50	15	255
5.5 ha do 10.4 ha	15	19	49	17	253
10.5 ha i więcej	18	20	51	11	167
Główne źródło utrzymania rodziny					
Praca we własnym gosp.	17	20	48	14	620
Praca poza gospodarstwem	14	20	47	18	195
Źródła niezarobkowe	19	16	50	16	178
Grupa społ.-zaw. respondenta					
Rolnicy	17	19	49	14	819
Chłopi-robotnicy	15	21	45	19	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek					
Brak produkcji na rynek	21	18	43	18	211
Niska	18	22	46	15	240
Średnia	16	18	49	16	340
Wysoka	13	20	57	10	187
Region					
Północny	19	28	43	10	58
Zachodni	22	12	51	15	68
Środkowozachodni	13	20	54	13	124
Środkowy	12	20	54	14	162
Wschodni	21	23	45	11	211
Południowo-wschodni	19	16	47	17	253
Południowo-zachodni	13	18	43	26	119
Regiony według przewagi gospodarstw:					
tradycyjnych	16	21	50	13	445
nowoczesnych	9	15	64	12	66
podmiejskich	19	28	40	13	105
państwowych	17	18	48	18	148
prow. przez chłopów-robot.	19	15	45	21	231
Ocena własnych war. mater.					
Złe	15	21	49	14	387
Średnie	17	18	48	16	526
Dobre	24	19	45	13	80
Ocena rozw.syt.w rolnictwie					
Poprawa sytuacji	23	17	48	11	87
Brak zmiany	17	25	46	12	312
Pogorszenie sytuacji	16	18	52	15	452
Trudno powiedzieć	16	14	43	27	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	18	23	48	11	114
Zły kierunek	17	18	50	15	716
Trudno powiedzieć	16	21	43	19	165